Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Cena 30 groszy

ORZECZNICTWO BUCHALTERYJNO-PODATKOWE

DWUTYGODNIK

Prenumerata kwartalna 1 zł. 50 gr.
wraz z przesyłką pocztową
Konto P. K. O. Nr. 22.308
Administracja Warszawa, Senatorska 8

REDAKTOR
Dr. EMANUEL ISERZON
Adwokat

Nr. 6 (7) Warszawa, 15 marca 1937 r. Rok II

AUGUST FRANZ
Prezes Izby Skarbowej w st. sp.

PRZEPISY KARNE W PRZEDMIOCIE PRZESTĘPSTW W DZIEDZINIE PODATKU PRZEMYSŁOWEGO I DOCHODOWEGO

Odnośne przepisy karne ujęte są w postanowieniach art. 155—178 i 182—207 Ordynacji Podatkowej z 15.III.1934 r. (DURP, 1936, poz. 134) i objaśnione w §§ 117—121 rozporządzenia wykonawczego do tej ordynacji z 31.XII.1934 r. (DURP, 1934, poz. 821). Prócz tego mają zastosowanie przepisy części ogólnej kodeksu karnego i prawa o wykroczeniach.

Istota przestępstwa

Przestępstwa podatkowe powstają: 1) wskutek wszelkich czynów lub zaniechań związanych z wymiarem podatku, zagrożonych w czasie

ich popełnienia karą aresztu, grzywną albo obydwoma rodzajami tych kar, jeżeli istotą czynu lub zaniechania jest albo a) uszczuplenie, albo b) narażenie na uszczuplenie podatku, należnego od płatnika wskutek obejścia lub niewykonania przepisów ordynacji podatkowej albo nakazów i zarządzeń władz podatkowych (art. 155 OP.).

Przestępstwo umyślne i nieumyślne. Pomocnik, podżegacz

Ordynacja podatkowa przewiduje poczytanie czynu zarówno w przypadku, gdy popełniony został umyślnie, jak też w przypadku, gdy popełniony został nieumyślnie. Przy przestępstwie umyślnym istnieje chęć wywołania skutku, względnie godzenie się na skutek, tj. na uszczuplenie względnie narażenie na uszczuplenie należności podatkowej, lub obejście albo niewykonanie przepisów Ordynacji Podatkowej lub nakazów i zarządzeń władz podatkowych. Przy przestępstwie nieumyślnym zachodzi niedbalstwo lub nieostrożność, nie ma zaś chęci wywołania skutku. Na równi ze sprawcą podlegają karom w granicach ustalonych dla danego przestępstwa pomocnik i podżegacz (art. 160 i 161 OP).

Przestępstwa podlegające karze aresztu lub karze grzywny albo obu tym karom łącznie

określają art. 176, 177, 183 i 184 OP. Przestępstwami tymi są:

1) Złożenie świadomie fałszywego zeznania, odwołania, wszelkiego rodzaju wyjaśnienia lub zatajenia czegokolwiek, przez które może bądź nie dojść do skutku wymiar podatku w ogóle, lub też być uskuteczniony wymiar podatku niższy od należnego (art. 176 OP).

Istota przestępstwa polega za tym na podaniu lub potwierdzeniu nieprawdziwych okoliczności względnie na zatajeniu prawdy. Może to mieć miejsce tak w toku postępowania wymiarowego i dotyczącego czynności przygotowywawczych do wymiaru podatku, — jak też w toku postępowania odwoławczego. Obok świadomości (dolus) wymaga ustawa działania w zamiarze: sprawca po przedstawieniu sobie pewnego skutku swego działania, właśnie pod wpływem tego myślowego obrazu, decyduje się na przestępne działanie lub zaniechanie, przy czym obojętne jest, czy działanie lub zaniechanie ma za przedmiot podatki, należne od samego przestępcy, czy też od innej niż on osoby.

2) Prowadzenie świadomie nierzetelnych ksiąg handlowych lub gospodarczych (art. 177 OP).

Ordynacja Podatkowa odróżnia nierzetelność ksiąg od ich nieprawidłowości (art. 80 OP).

Z przepisu art. 82 OP, uznającego za rzetelne księgi, które prowadzone są zgodnie z rzeczywistością, — wnosić należy, że za nierzetelne uważać należy księgi prowadzone wbrew temu przepisowi.

3) Niedopuszczenie do prowadzenia oględzin lokalnych, kontroli lub lustracji przedsiębiorstwa albo stawianie przeszkód organom do tego uprawnionym (art. 183 OP). Wystarcza tu działanie nieumyślne.

4) Podanie świadomie nieprawdziwych faktów przez świadka lub biegłego w zeznaniu lub opinii, mogących spowodować nieprawdziwy wymiar podatku, utrudnić dochodzenie karne lub spowodować zmianę kwalifikacji czynu karygodnego (art. 184 OP).

Przestępstwa, zagrożone tylko karą grzywny

określają art. 178, 181, 182 i 185 OP; są to mianowicie:

1) prowadzenie przedsiębiorstwa lub wykonywanie zajęcia, podlegającego podatkowi przemysłowemu bez świadectwa lub bez właściwego świadectwa tj. na podstawie świadectwa niższej ceny od ustawowo się należącej (art. 178 OP), 2) niewpłacenie do kasy skarbowej sum potrąconych lub pobranych orzez osobę, na której ciąży obowiązek potrącania i wpłacania do kasy podatku, 3) odmowa okazania ksiąg handlowych lub gospodarczych (art. 182 OP), 4) nieuczynienie zadość w terminie wyznaczonym obowiązkom wynikającym z przepisów ordynacji lub ustaw podatkowych, wezwaniom, poleceniom lub żądaniom władzy skarbowej, jeśli zaniechanie takie nie zostało dostatecznie usprawiedliwione (art. 185 OP).

Ustawa o podatku przemysłowym zawiera w art. 41 specjalną sankcję kary pieniężnej za uszczuplenie należności z tytułu scalonego podatku przemysłowego, o ile podatek ten pobierany jest na granicy Państwa Polskiego lub przez władze celne (art. 37 ust. 2).

Mgr. HENRYK SADOKIERSKI

PROSTOWANIE UCHYBIEŃ PRZY SKŁADANIU ZEZNAŃ

Dowód złożenia zeznania.

Ordynacja Podatkowa *) w art. 138 odsyła w sprawie formy i sposobu wnoszenia podań, a w szczególności zeznań — do przepisów, które wyda Minister Skarbu w drodze rozporządzeń. W oparciu o ten przepis § 110 Rozporządzenia Wykonawczego do Ordynacji Podatkowej *) ustala, że podania powinny być wnoszone *pisemnie;* mogą być również wnoszone *telegraficznie.* Władza może żądać od płatnika pisemnego potwierdzenia telegramu. Poza cytowanymi przepisami art. 143 § 3 OP stwierdza, że oddanie pisma poleconego w polskim urzędzie pocztowym lub telegraficznym jest równoznaczne z wniesieniem go do władzy skarbowej.

Z treści powyższych przepisów wynika, że zeznanie winno być złożone w formie pisemnej, przy czym można je wnieść bądź 1) bezpośrednio do urzędu, bądź 2) za pośrednictwem poczty i to a) listem zwykłym, b) poleconym, lub c) telegraficznie.

1) Przy wnoszeniu zeznania *bezpośrednio do urzędu,* na żądanie osoby, składającej zeznanie, winno być wydane jej *pokwitowanie* z przy-

*) W dalszym ciągu powołujemy OP — Ordynacja Podatkowa i RW — Rozporządzenie Wykonawcze do niej.

jęcia podania (§ 112 RW). Skoro płatnik pokwitowanie otrzyma, może się nim skutecznie bronić przeciw zarzutowi niezłożenia zeznania, czy też — niewniesienia go w przepisanym terminie,

Gdyby płatnik zaniechał żądania pokwitowania, wówczas, w wypadku sporu między nim a władzą co do faktu wniesienia zeznania, sytuacja jego będzie trudniejsza. Z uwagi jednak na brak ustawowego obowiązku żądania pokwitowania, spór taki rozstrzygany być musi na podstawie zaofiarowanych przez płatnika dowodów. W omawianym przedmiocie wypowiedział się NTA w wyroku z dnia 16.II.1926 r. l. rej. 178/28, którego treść poniżej przytaczamy (nie stracił on na aktualności pod rządem OP):

„Władze są obowiązane dopuścić dowód ze świadków, ofiarowany przez płatnika, dla stwierdzenia, że złożył zeznanie o dochodzie do właściwej władzy, nawet w wypadku, gdyby zapiski urzędowe nie wykazały złożenia takiego zeznania.

Nietrafne jest zapatrywanie, że dowodem złożenia zeznania może być jedynie potwierdzenie pisemne władzy odbierającej zeznanie, bowiem ustawa o podatku dochodowym w art. 51 i 95 (DURP, 1925, poz. 411) *) nie określa trybu postępowania przy wnoszeniu zeznań przez płatników względnie odbierania zeznań przez władzę.

W szczególności nie przepisuje ustawa podejmowania przez płatników urzędowego zaświadczenia złożenia zeznania, za czym pozostawia otwartą kwestię ewentualnego sporu między podatnikiem a władzą co do faktu wniesienia lub niewniesienia zeznania".

2) *Korzystanie z pośrednictwa poczty przy wnoszeniu podań do urzędu* jest prawem dozwolone i regulowane. Zależnie od formy nadania pisma, płatnik może się znaleźć w sytuacji łatwiejszej lub trudniejszej, jeśli chodzi o udowodnienie czynności.

a) Przy wysyłce zeznania *listem zwykłym* płatnik, zdaniem naszym, jest narażony na to, że w razie powstania sporu co do faktu wniesienia zeznania, nie tylko będzie miał obowiązek udowodnienia, że zeznanie wysłał i to w czasie, w którym roztropnie mógł przypuszczać, że list przy normalnym funkcjonowaniu poczty dojdzie do władzy w przepisanym terminie, lecz nadto będzie musiał w trybie art. 143 OP wnosić *o przywrócenie terminu do złożenia zeznania*, składając jednocześnie powtórne zeznanie.

Wypada zwrócić uwagę na treść art. 145 OP, który stanowi, że nie ma środka odwoławczego od odmowy przywrócenia terminu. Służy natomiast skarga do NTA.

b) Wysłanie zeznania *listem poleconym* stosownie do treści art. 141 § 3 OP jest równoznaczne z wniesieniem go bezpośrednio do władzy skarbowej. W danym wypadku płatnik jest w sytuacji analogicznej do wniesienia podania wprost do urzędu za pokwitowaniem. O zachowaniu terminu decyduje *moment oddania pisma poleconego w polskim urzędzie pocztowym, nie zaś data wpłynięcia* tego pisma do urzędu, jak to ma miejsce przy przesyłce zwykłej.

c) Wniesienie pisma drogą *telegraficzną* jest w istocie swej tylko szybszą formą przesyłki pocztowej, a zatem skutki wymienione wyżej

---

*) Obecnie § 46 RW.

pod literą a) mają i w tym wypadku zastosowanie, przy czym władza może żądać od płatnika pisemnego potwierdzenia telegramu (§ 110 RW).

Zeznanie na formularzu.

Władze skarbowe wydają bezpłatnie formularze do składania zeznań. Wydawanie gotowych druków stanowi ułatwienie zarówno dla płatnika przy składaniu zeznań, jak i dla władzy przy ich badaniu. Złożenie zeznania nie na formularzu urzędowym jest dopuszczalne i zeznanie uważa się za złożone według ustanowionego wzoru , o ile zawierać będzie: a) odpowiedzi na wszystkie pytania formularza urzędowego, b) zapewnienie, że złożone zostało według najlepszej wiedzy i sumienia, c) wyraźne oznaczenie, iż jest zeznaniem podatkowym i d) datę i podpis płatnika, lub jego prawnego następcy (§ 48 RW).

Złożenie zeznania do niewłaściwej władzy.

Zeznanie wniesione do niewłaściwej władzy skarbowej powinno być przez tę władzę przesłane do władzy właściwej, przy czym pierwotny termin wniesienia podania uważa się za zachowany (§ 113 RW). Płatnik łatwo omylić się może przy wnoszeniu zeznania, adresując np. do VI Urzędu Skarbowego, gdy właściwym był V Urząd, lub adresując do izby skarbowej, zamiast do urzędu skarbowego itp. Tego rodzaju przeoczenie nie wywołuje dla płatnika ujemnych skutków, gdyż urząd, do którego płatnik wniósł niewłaściwe zeznanie, prześle je właściwej władzy i termin będzie zachowany,

Zachodzić może kwestia, czy w razie wniesienia pisma nie do władzy skarbowej, lecz do władzy innego resortu, płatnik będzie korzystał z opisanego wyżej dobrodziejstwa. Interpretacja rozszerzająca nie znajduje oparcia w zasadach prawa i przyjąć trzeba, że tylko omyłki w ramach resortu skarbowego są tolerowane.

Brak podpisu.

Podpis jest stwierdzeniem, iż oświadczenie pochodzi od osoby, która podpis położyła, lub od osoby, w której imieniu na zasadzie upoważnienia podpisujący działa. Brak podpisu musi skutkować uznanie braku oświadczenia, wobec niemożności odniesienia go do określonej osoby. Uchybienie to jest poważne. Jest ono najczęściej skutkiem zwykłego przeoczenia. Toteż ustawodawca zezwolił na uzupełnienie tego braku, ustalając w § 111 RW, że podanie wniesione bez właściwego podpisu powinna władza zwrócić płatnikowi z zakreśleniem 7-dniowego terminu do uzupełnienia braku.

W przypadku dodatkowego podpisania podania w zakreślonym terminie uważa się je za wniesione w terminie pierwotnym. Jakkolwiek § 111 RW braku podpisu expressis verbis nie wymienia, skoro jednak podpis niewłaściwy na zeznaniu może być zastąpiony właściwym (gdy tylko, rzecz jasna, osoba podatnika jest niewątpliwa), to również w wypadku braku jakiegokolwiek podpisu władza winna składającemu udzielić 7-dniowego terminu do usunięcia tego braku.

ORZECZNICTWO W PRZEDMIOCIE KSIĘGOWOŚCI

37.

PODZIAŁ KSIĄG.

Prawidłowo urządzona księgowość przedsiębiorstwa handlowego składa się z następujących ksiąg: 1) Księga Główna, przedstawiająca systematycznie, tj. przy pomocy odpowiedniej klasyfikacji cały majątek, wszystkie długi, obroty i wyniki przedsiębiorstwa, chociaż z pominięciem wielu ważnych szczegółów. 2) Księgi poboczne albo kontrolne, przedstawiające dokładnie zmiany poszczególnych przedmiotów majątkowych i długów (obroty albo też periodyczny ich stan. Do pierwszych tzw. ksiąg obrotowych należą: Księga kasy, towarów, walut, weksli, dewiz, walorów, ruchomości, dłużników i wierzycieli, akceptów itp.; natomiast księga inwentarzy daje periodyczny obraz położenia majątkokowego, wykazując stan przedmiotów majątkowych i długów na początku i na końcu każdego okresu rachunkowego. 3) Księgi pomocnicze nie wykazują ani obrotów, ani stanu majątkowego, lecz tylko uboczne szczegóły, ważne dla gospodarki przedsiębiorstwa. Prof. Tomasz Lulek, Metodyczny podręcznik księgowości kupieckiej, cz. I str. 5 i n.

Nie da się utrzymać systematyka niemieckich podręczników szkolnych i ich polskich naśladowców, dzieląca księgi systemu podwójnego na: a) „bezwzględnie potrzebne" (niezbędne) albo „główne„ (także „zasadnicze") i b) „względnie potrzebne" albo „poboczne", przy czym do pierwszej kategorii mają należeć księga inwentarzy, dziennik, kasa kontowana, księga główna i księga interesantów, do drugiej zaś wszystkie inne. O podziale na księgi niezbędne i zbędne, jego subiektywności i dowolności a więc nienaukowym charakterze była już mowa powyżej przy systemie księgowości pojedyńczej. Z pięciu ksiąg uznanych tutaj za niezbędne są takimi zawsze tylko dwie, tj. księga główna i księga inwentarzy, a i ta osatnia tylko ze względu na wyraźny przepis ustawy; inne mogą okazać się zbędnymi. Bez dziennika i kasy kontowanej może obejść się ten, kto woli prowadzić księgę główną bezpośrednio, albo kto posługuje się metodą amerykańską; księgi interesantów nie potrzebuje ten, kto ma tylko obroty gotówkowe, a więc nie posiada wcale dłużników ani wierzycieli, albo też ma ich tak mało, że może dla każdego prowadzić osobne konto w księdze głównej. Prof. Tomasz Lulek, Teoretyczne podstawy księgowości kupieckiej, str. 37.

Księgi dzielą się na a) zasadnicze b) zapasowe i c) pomocnicze. Do ksiąg zasadniczych należą: inwentarz, dziennik, księga główna. Księgi zapasowe w księgowości podwójnej mają znaczenie podrzędne i schodzą do kategorii ksiąg pomocniczych, albowiem także na rachunkach zapasowych księgi głównej w księgowości podwójnej przedstawiamy zmiany wartościowe, dotyczące poszczególnych składników majątkowych. Możemy więc i bez ksiąg zapasowych jedynie na podstawie zapisków w księdze głównej wykazać obroty składników majątkowych. Prof. Witold Góra, Podręcznik księgowości, tom II, str. 65—66.

Księgi handlowe dzieli się: ze względu na znaczenie dla systemu — na: 1) zasadnicze 2) pomocnicze. Norma-

lizacja Podstawowych Zagadnień Księgowości, część I opracowana przez Komitet Naukowy Związku Księgowych w Polsce, Warszawa 1934 r., str. 6.

38.

KSIĘGA MAGAZYNOWA, SKŁADOWA, TOWAROWA.

Księga towarów służy do przedstawienia obrotów towarowych albo tylko pod względem ilościowym, albo także i wartościowym. O ile księga przedstawia obrót towarów tylko pod względem ilościowym, nosi ona nazwę magazynowej lub składowej. Każde konto wykazuje podobnie jak w księdze kasowej po stronie lewej zapas początkowy i przychòd danogo towaru, po prawej rozchód i — przy zamknięciu — zapas końcowy. Zamknięcie księgi, tj. poszczególnych jej kont odbywa się zwykle raz do roku przy sporządzaniu inwentarza i polega na wpisaniu zapasu końcowego po stronie rozchodu i na dodaniu sum w kolumnach ilościowych. Podobnie jak w księdze kasowej wpisuje się na końcu zawsze tylko rzeczywisty zapas każdego towaru, znaleziony w magazynie a nie tzw. zapas księgowy, tj. nadwyżkę strony przychodu nad rozchodem. Jeżeli okazuje się niedobór (manco), którego nie zdołano wyjaśnić, to trzeba go zapisać w rozchodzie podobnie jak w księdze kasowej. Takie niewyjaśnione niedobory powstają najczęściej przez wyschnięcie, wyparowanie, rozlanie lub rozsypanie towarów itp.

Jeżeli kupiec chce nie tylko mieć ilościowy wykaz obrotów, lecz także znać wyniki (zyski lub straty) osiągnięte na poszczególnych rodzajach towaru, to musi urządzić po obu stronach każdego konta osobne kolumny pieniężne. Po stronie przychodu będą w tych kolumnach wykazane ceny zakupu oraz wszelkie koszty uboczna, jak cło, akcyza, podatek spożywczy, przewoźne, prowizje pośredników itp., po stronie rozchodu zaś ceny sprzedaży i wartość zapasu końcowego; wynik wypadnie w porównaniu sum pieniężnych po obu stronach. Prof. Tomasz Lulek, Metodyczny podręcznik księgowości kupieckiej, część I, str. 20 i n.

39.

CZY PROWADZENIE KSIĘGI TOWAROWEJ (MAGAZYNOWEJ, SKŁADOWEJ) JEST KONIECZNE?

Ob. wyżej (poz. 37 i 38) opinie prof. Lulka Góry.

Paul Gerstner, docent Wyższej Szkoły Handlowej w Berlinie w swoim dziele Kaufmännische Buchhaltung und Bilanz, 1931, wypowiada pogląd, że księga towarowa jest używana jedynie w małych przedsiębiorstwach (in kleinen Verhältnissen) i zaleca prowadzenie „przeważnie dziś używanej" (w stosunkcyh niemieckich) Księgi Wchodzącej i Wychodzącej (Eingangsrechnungsbuch i Ausgangsrechnungsbuch). Są to księgi niekontowane, które przedstawiają chronologicznie, bez wskazania sposobu zaksięgowania, wpływ względnie wyjście towarów z oznaczeniem numeru faktury, folio konta i wartości. Gerstner zaznacza jednak, że tego rodzaju księgi są zalecane tylko w tym wypadku, jeśli zakres i rodzaj obrotów tego wymagają.

Brak księgi składowej na surowce, półfabrykaty i artykuły pomocnicze nie może uzasadniać uznania ksiąg handlowych za nieprawidłowe. NTA, 29 stycznia' 1930 r., l. rej. 4768/27.

Brak księgi magazynowej nie uzasadnia sam przez się uznania ksiąg handlowych za nieprawidłowe. NTA, 16 listopada 1932 r., l. rej. 4350/31.

Brak księgi składowej w przedsiębiorstwie przemysłowym nie uzasadnia wprawdzie sam przez się uznania ksiąg

handlowych za nieprawidłowe, jednakże w przypadku, kiedy księga składowa jest prowadzona, jej treść w szczególności w razie niezgodności z bilansem nie jest obojętna dla oceny mocy dowodowej ksiąg. NTA, 25 listopada 1933 r., l. rej. 4507/32.

Księgi handlowe, które nie dają dostatecznego obrazu całoształtu intereresu przedsiębiorstwa nie są prawidłowe. NTA, 7 lutego 1934 r., l. rej. 8099/31.

Z powyższego zestawienia opinii nauki i wyroków NTA wyprowadzić należy następujące wnioski: 1) prowadzenie księgi towarowej (magazynowej, składowej) nie jest warunkiem prawidłowości ksiąg handlowych, albowiem i w braku takiej księgi księgowość może całkowicie odpowiadać wymogom prawa, zasadom nauki księgowości i zwyczajom kupieckim, 2) o ile jednak księga taka jest prowadzona, powinna ona być zgodna z całokształtem materiału księgowego i niezgodność pod tym względem może prowadzić do zdyskwalifikowania ksiąg, 3) księgowość powinna być tak prowadzona (bez księgi towarowej, składowej, magazynowej itp. lub przy istnieniu tego rodzaju ksiąg pomocniczych), ażeby dawała dostateczny obraz całokształtu interesów przedsiębiorstwa.

Z PRAKTYKI WŁADZ SKARBOWYCH

ZASADY SPORZĄDZANIA INWENTARZY W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH I PRZEMYSŁOWYCH

Międzyizbowa Komisja Skarbowa na zebraniu w dniu 14 grudnia 1936 r, omawiała sprawę zasad sporządzania inwentarzy w przedsiębiorstwach handlowych i przemysłowych. Między innymi omawiano termin sporządzania inwentarza. Komisja wypowiedziała się za przyjęciem terminu co najmniej 2-miesięcznego od dnia sporządzenia bilansu. Rewizja inwentarzy przez władze skarbu może mieć wobec tego miejsce dopiero w marcu, W wypadku wcześniejszej rewizji można przedstawić władzy skarbowej tylko bruliony inwentarza, które winny być sporządzane odrazu z rozpoczęciem nowego roku gospodarczego. Sporządzanie inwentarza winno się odbywać zasadniczo z natury, a o ile księgi są w ciągu roku uzgadniane, to na podstawie ksiąg. Niektóre przedmioty należy wykazywać grupowo w sumach ogólnych. W inwentarzu winno być dozwolone powoływanie się na inne książki pomocnicze i dokumenty, np. na książkę wekslową. Surowce, materiały pomocnicze i rzeczy, które się nabywa, trzeba wyceniać według kosztu nabycia. Natomiast ceny niższe można by umieszczać przy wycenianiu towarów do inwentarza w tym wypadku, jeżeli przedsiębiorstwo sprzedaje je poniżej ceny zakupu. Niedopuszczalnym przy tym byłoby obniżanie cen przed końcem okresu, celem niższego wyceniania inwentarza. W ten sposób punktem wyjścia przy sporządzaniu inwentarza byłaby faktyczna wartość towarów w dniu jego sporządzania.

Zasady sporządzania inwentarzy omawiano następnie na konferencji w Ministerstwie Skarbu w dniu 15-ym grudnia 1936 roku.

POJĘCIE PARTII

Izba Przemysłowo - Handlowa w Warszawie ustaliła, że za „partię” w rozumieniu cz. II lit. A rozdz. I kat. I taryfy, stanowiącej załącznik do art. 4 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, należy uważać:

1. dla noży, widelcy, łyżek:
łyżek aluminiowych — 15 grossów,
łyżek alpakowych — 10 grossów,
noży i widelcy w oprawie metalowej i drewnianej — 15 grossów.
2. dla słodu i chmielu:
w handlu zagranicznym słodem ilość 10-ciu wagonów 15-to tonowych, w handlu zaś chmielem — ilość 2-ch wagonów 15-to tonowych.

CZY NAWIJALNIE NICI MAJĄ CHARAKTER PRZEMYSŁOWY?

W Łodzi istnieje na szeroką skalę rozwinięty dział produkcji galanteryjnej nawijalni nici. Fabryki te pracują przy pomocy napędu elektrycznego i nigdy ich charakter przemysłowy nie był kwestionowany. Dopiero obecnie niektóre urzędy skarbowe w Łodzi zakwestionowały przemysłowy charakter nawijalni nici, domagając się wykupienia świadectwa przedectwa przemysłowego dla przedsiębiorstw handlowych. Niesłuszność stanowiska urzędów skarbowych w tej sprawie jest o tyle jasna, że nawijalnie posiadają liczne maszyny, cały aparat produkcyjny do fabrykacji, a między innymi silniki mechaniczne. Skoro nadto proces produkcyjny polega na przerobieniu względnie obrobieniu półfabrykatu na gotowy artykuł galanteryjny, t. j. nici do szycia, które wprost z fabryki idą do sklepu do detalicznej lub hurtowej sprzedaży, to charakter przemysłowy tego rodzaju czynności wydaje się być niewątpliwy.

Sprawa wymaga szybkiej ingerencji Izby Skarbowej i Izby Przemysłowo-Handlowej, szczególnie z uwagi na niejednolitą praktykę urzędów skarbowych, przez co te same kategorie płatników obciążone zostają różnymi co do wysokości ciężarami podatkowymi (Codzienna Gaz. Handl.).

Uwaga. Dla informacji Czytelników, komunikujemy, że umieszczona w OBP nr 5 1937 wzmianka „Wgląd do akt skarbowych" jest streszczeniem artykułu z nru 37 Codziennej Gazety Handlowej.

OKÓLNIKI

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 30 STYCZNIA 1937 R. L. D. V. 32418/4/37

w sprawie ustalenia obrotu pośrednika handlowego firm zagranicznych prowadzącego równocześnie handel na własny rachunek towarami tychże firm.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 5 z 1937 r., poz. 153)

Wyciąg

z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z d. 7 października 1936 r. l. rej. 1647/34

W skardze podnosi skarżąca zarzut obrazy postanowienia art. 5 p. 5 ustęp 10 o państwowym podatku przemysłowym poz. 110/32 Dz. Ust.

Najwyższy Trybunał Administracyjny rozważył co następuje:

Przedmiotem sporu jest zagadnienie, czy w świetle postanowień ustawy o państwowym podatku przemysłowym w brzmieniu rozporządzenia Ministra Skarbu poz. 110/32 Dz. Ust. pośrednik handlowy, działający w imieniu i na rachunek firm zagranicznych, w wypadku równoczesnego prowadzenia handlu na własny rachunek towarami tejże samej firmy zagranicznej, winien być opodatkowany od obrotu, dokonanego w charakterze pośrednika handlowego wedle otrzymanej prowizji, czy też od pełnego obrotu towarowego.

Otóż w tym względzie przepis ustawy o państwowym podatku przemysłowym w brzmieniu cytowanego rozporządzenia w art. 5 p. 5 ustęp 10 zawiera następujące postanowienie „prowadzenie handlu jednocześnie na rachunek własny i cudzy nie stanowi przeszkody do ustalania podatku od obrotu w myśl art. 5 p. 5" (to znaczy jako obrotu prowizyjnego).

Cytowane postanowienie ustawy przedstawia się w stosunku do ustawy o państwowym podatku przemysłowym w brzmieniu poprzednim jako nowość i miało na celu usunąć wątpliwości, zachodzące w wykładni dawnego postanowienia art. 5 p. 5, wprowadzając jednolitą ogólną normę dla osób działających na rachunek cudzy, a prowadzących jednocześnie handel na rachunek własny. Gdy sama ustawa nie wprowadza żadnego różniczkowania względnie ograniczenia odnośnie takiej kategorii osób, brak uzasadnionej podstawy, aby zapewniać uprzywilejowane stanowisko pod względem opodatkowania pośrednikom tylko w takich wypadkach, gdy towary sprzedawane na rachunek własny pochodziły od innych firm, aniżeli te, z którymi podatnik pozostawał w stosunku pośrednictwa handlowego.

Tego rodzaju wykładnia doprowadziłaby do konkluzji, iż dodane w noweli do ustawy o państwowym podatku przemysłowym postanowienie, dopuszczające jednocześnie prowadzenie handlu na ruchunek własny i cudzy jest właściwie zupełnie zbędne, kwestia bowiem dopuszczalności łączenia w jednej osobie kupca podwójnego charakteru, a mianowicie kupca na własny rachunek i kupca na cudzy rachunek była niesporna w odniesieniu do towarów, pochodzących od różnych firm i wątpliwości powstawały jedynie w wypadkach dokonywania w podwójnym charakterze obrotów towarami tej samej firmy.

W związku z powyższą intencją ustawodawcy nie można też postanowienia zawartego w § 24 ustęp 8 p. b. rozporządzenia wykonawczego do ustawy poz. 406/32 Dz. Ust. rozumieć jako zakazu łączenia przez kupca charakteru sprzedawcy towarów firmy zagranicznej na rachunek własny z charakterem pośrednika tejże samej firmy zagranicznej, gdyż taka wykładnia rozporządzenia wykonawczego byłaby sprzeczna z postanowieniem samej ustawy.

Powyższe postanowienie sprawy nie tanguje w niczym kwestii dowodowej, w szczególności nie pozbawia władzy prawa żądania od płatników konkretnych dowodów odnośnie wątpliwych pozycji obrotu na fakt działania na rachunek firm zagranicznych, względnie domagania się dowodów umożliwiających ściśle odgraniczenia obrotów, dokonanych na rachunek własny, od obrotów na rachunek firmy zagranicznej, nie podpadających pod przepis art. 5 p. 5 ustęp 8 ustawy.

Za Naczelnika Wydziału
(—) **St. Kołakowski**

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 6 LUTEGO 1937 R.
L. D. V. 32547/4/37
w sprawie wyjaśnienia, że rzemieślnicy nabywający towary celem przerobienia ich względnie użycia w prowadzonym przemyśle, nie są spożywcami, lecz podpadają pod pojęcie drobnych kupców w rozumieniu taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy o państwowym podatku przemysłowym.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 5 z 1937 r., poz. 154)

Wyciąg

z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 12 listopada 1936 r. l. rej. 10413/34.

W rozpoznawanej sprawie spornym jest zagadnienie, czy rzemieślnicy zakupujący towar celem zużycia go w swych rzemiosłach uważani być winni w odniesieniu do nabytej skóry za konsumentów, a w konsekwencji—czy przedsiębiorstwo skarżącej, w którym towar sprzedaje się szewcom i rymarzom zaliczone być może do III kategorii przedsiębiorstw handlowych. Powyższa kwestia była już niejednokrotnie przedmiotem rozważań Najwyższego Trybunału Administracyjnego między innymi w wyroku z dnia 28 listopada 1932 r. l. rej. 9586/30, w którym Najwyższy Trybunał Administracyjny orzekł i uzasadnił, iż sprzedaż krawcom dodatków krawieckich nie jest sprzedażą w rozumieniu części II lit. A rozdział I, kategoria trzecia taryfy.

W wyroku powyższym, na którego motywy Najwyższy Trybunał Administracyjny się powołuje w myśl postanowień swego regulaminu, wyszedł Najwyższy Trybunał Administracyjny z założenia, iż rzemieślnicy nabywający towary celem przerobienia ich względnie zużycia w prowadzonym przemyśle, nie są sami konsumentami tych towarów, skoro oddają je jako część składową wytworu danego rzemiosła, nabywającemu odnośny wytwór, który to nabywający dopiero jest konsumentem w rozumieniu ustawy.

Na podobnym stanowisku stanął też niejednokrotnie i Sąd Najwyższy, między innymi także w wyroku z dnia 16 lutego 1933 r. 3 k. 34/33, w którym ustalił, że szewcy, zakupujący skórę i inne przybory do wyrobu butów na sprzedaż, czy zamówienie, lub do uskutecznienia naprawek butów, nie są spożywcami, lecz podpadają pod pojęcie drobnych kupców w rozumieniu taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ust. o państwowym podatku przemysłowym. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 1934 r. L. 1 k. 207/34, na który się skarga powołuje, miał na względzie, jak to wynika z uzasadnienia, specjalne warunki prowadzenia handlu, istniejące w konkretnym przypadku.

Z powyższych powodów Najwyższy Trybunał Administracyjny oddalił skargę jako nieuzasadnioną.

Za Naczelnika Wydziału
(—) **St. Kowalczyk**
Inspektor

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 30 STYCZNIA 1937 R.
L. D. V. 20224/2/37
w sprawie ustalania wydatków potrącalnych z przychodu na podstawie dowodów
(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 4 z 1937 r., poz. 123)

Wyciąg

z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 28 października 1936 s. l. rej. 3528/34

Wedle ustalonej judykatury Najwyższego Trybunału Administracyjnego, jeśli władza w braku dowodów na przychód ustaliła przychód brutto z pominięciem ksiąg na zasadzie danych, jakimi rozporządzała, to sam ten brak nie wyklucza jeszcze ustalenia wydatków potrącalnych na zasadzie przedłożonych przez podatnika przy badaniu ksiąg dowodów i nie uzasadnia sięgnięcia do zastosowania norm średniej dochodowości (por. wyrok Najwyższego Trybuału Administracyjnego z dnia 15 czerwca 1936 r. L. Rej. 1716/34.

Naczelnik Wydziału
(—) **S. Kowalik**

USTAWY, ROZPORZĄDZENIA I ZARZĄDZENIA

Dziennik Ustaw R. P. Nr 12 z dnia 22 lutego 1937 r.

Rozporządzenia Ministrów — Spraw Wewnętrznych z dnia 22 stycznia 1937 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o granicach Państwa (poz. 84);—Skarbu z dnia 10 lutego 1937 r. w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 27 października 1936 r. o zniżkach celnych i zwolnieniach od cła (poz. 85); — Skarbu z dnia 11 lutego 1937 r. o zmianie w organizacji urzędów skarbowych akcyz i monopolów państwowych w okręgu administracyjnym Izby Skarbowej w Łucku (poz. 86).

Dziennik Ustaw R. P. Nr 13 z dn. 26 lutego 1937 r.

Ustawy—z dnia 22 lutego 1937 r. o prywatnych szkołach wyższych (poz. 89); — z dnia 22 lutego 1937 r. o ulgach w spłacie należności z tytułu stypendiów i pożyczek (poz. 90).

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1937 r. o dostawach i robotach na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz instytucyj prawa publicznego (poz. 92).

Dziennik Ustaw R. P. Nr 14 z dn. 1 marca 1937 r.

Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej — z dnia 27 lutego 1937 r. w sprawie tymczasowego wprowadzenia w życie postanowień podpisanej w Warszawie dnia 20 lutego 1937 r. umowy między Rzecząpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką w sprawie przedłużenia umowy gospodarczej między Rzecząpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką z dnia 4 listopada 1935 r. (poz. 93);—z dnia 27 lutego 1937 r. w sprawie tymczasowego wprowadzenia w życie postanowień podpisanego w Warszawie dnia 18 lutego 1937 r. protokułu dodatkowego do konwencji handlowej i nawigacyjnej między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką, podpisanej w Pradze dnia 10 lutego 1934 r. (poz. 94).

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości oraz Ministra Opieki Społecznej z dnia 17 lutego 1937 r. o zmianie okręgu Sądu Pracy w Wilnie (poz. 95).

Dziennik Ustaw R. P. Nr 15 z dn. 2 marca 1937 r.

Ustawy — z dnia 24 lutego 1937 r. o inwestycjach z funduszów państwowych w r. 1937 (poz. 96);—z dnia 24 lutego 1937 r. o dotacjach na rzecz Funduszu Obrony Narodowej (poz. 97);—z dnia 24 lutego 1937 r. w sprawie zmiany ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o wypuszczeniu biletów skarbowych (poz. 98).

Rozporządzenie Ministrów — Spraw Wojskowych i Opieki Społecznej z dnia 10 lutego 1937 r. w sprawie wykonania dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 września 1936 r. w służbie pracy młodzieży (poz. 99);—Skarbu z dnia 20 lutego 1937 r. o zmianie cennika soli i solanki (poz. 100): — Skarbu z dnia 23 lutego 1937 r. o zniżkach celnych (poz. 101).

Dziennik Urzędowy Ministerstwa Skarbu Nr 5 z dn. 20 lutego 1937 r.

Okólniki w sprawie ustalania obrotu pośrednika handlowego firm zagranicznych, prowadzącego równocześnie handel na własny rachunek towarami tychże firm (poz. 153); — w sprawie wyjaśnienia, że rzemieślnicy nabywający towary celem przerobienia ich względnie zużycia w prowadzonym przemyśle, nie są spożywcami, lecz podpadają pod pojęcie, drobnych kupców w rozumieniu taryfy, stanowiącej załącznik do art. 23 ustawy o państwowym podatku przemysłowym (poz. 154); — w sprawie wykładni do art. 3 ust. 1 p. 14 ustawy o państwowym podatku przemysłowym (poz. 155); — w sprawie podatku od lokali zajmowanych przez instytucje wyznaniowe (art. 2 p. 2) (poz. 156); — w sprawie ustalenia podstaw obliczania nadzwyczajnej daniny majątkowej w I grupie kontyngentowej na 1937 r. (poz. 158);—o sposobie przeprowadzania zmian w wymiarze podatku od lokali za 1937 r. (poz. 159).

KALENDARZ PODATKOWY

W drugiej połowie marca 1937 roku płatne są następujące podatki:

Do 20 marca — podatek od energii elektrycznej, pobrany przez sprzedawcę w ciągu pierwszych 15 dni marca 1937.

Do 25 marca—zaliczka miesięczna w wysokości podatku od obrotu osiągniętego w miesiącu lutym 1937 przez a) przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, b) przedsiębiorstwa przemysłowe I, II, III i IV kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi i c) spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnie, a nadto inne przedsiębiorstwa, które są obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia.

Nadto płatne są zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminami płatności w marcu 1937 oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w marcu 1937.

Przypominamy, że osoby fizyczne i spadki wakujące (nie objęte) prowadzące księgi handlowe lub gospodarcze (księgi handlowe zwykłe lub uproszczone

albo inne księgi uznane przez Rozporządzenie Wykonawcze do Ordynacji Podatkowej) winny złożyć zeznanie o dochodzie do dn. 1 kwietnia 1937 r.

Do tegoż dnia winna być uiszczona przez te osoby przedpłata na podatek dochodowy na rok podatkowy 1937 w połowie wysokości, jaka przypada od zeznanego dochodu.

PORADNIA

Księgowy dwóch spółek. 1. Urząd Skarbowy zwrócił spółce z o. o. **nadpłatę w podatku dochodowym za lata ubiegłe.** Nie jest to zysk i ta kwota nie powinna przejść przez Rachunek Strat i Zysków. Powinna ona obciążać Rachunek Kasy i za nią winien być uznany Rachunek np. „Różnych". Wypowiadamy się z tym zastrzeżeniem. że trudno w tej sprawie opiniować, nie znając szczegółów poprzedniego księgowania pozycyj. W każdym razie nie wolno zapisywać otrzymanej kwoty bezpośrednio na konta osobiste udziałowców. 2. Kwestia już dzisiaj nieaktualna. 3. Udziałowcy spółki z o. o., którzy nie prowadzą ksiąg handlowych dla swoich własnych tranzakcyj, winni złożyć zeznanie do wymiaru podatku dochodowego do dnia 1 marca. Powinni oni zeznać w roku 1937 dochód z tytułu udziału w spółce z o. o. przypisany im albo wypłacony w roku 1936, a więc za rok operacyjny 1935 spółki z o. o. 4. **Błąd w księgowaniu polega na tym, że komisant i komitent prowadzą konta odbiorców komisanta:** nie może przecież odbiorca towaru komisowego być dłużny jednocześnie komisantowi i komitentowi. Komisant, sprzedając towar komisowy, winien obciążyć Rachunek Odbiorcy i uznać Rachunek Towarów Komisowych. Komitent, po otrzymaniu od komisanta rachunku ze sprzedaży, winien uznać Rachunek Towarów Konsygnacyjnych (komisowych) za wartość netto nadesłanego przez komisanta rachunku i obciążyć Rachunek Komisanta. O księgowości w interesie komisowym ob. Podręcznik Księgowości dla użytku w wyższych szkołach handlowych Witolda Góry, tom II.

C. R. Łódź. Nauka księgowości toleruje **wyczekiwanie na początku następnego po sprawozdawczym roku nadejścia wyciągów od kontrahentów dla uzgodnienia i definitywnego zamknięcia kont roku sprawozdawczego.** „Przed otrzymaniem i sprawdzeniem wyciągów dłużnik, komitent i klient bankowy nie może zamknąć definitywnie kont swoich wierzycieli, banków i komisantów, bo nie jest pewny, jakie będą pozycje końcowe, nie wie także. czy na danym koncie, prowadzonym w jego kstęgach, nie ma jakichś pomyłek lub opuszczeń. Bez definitywnego zamknięcia wszystkich kont, nie można zestawić ich sald i sporządzić inwentarza wierzytelności, ani długów... Jak długo trwa okres zamykania kont, po którego upływie można dopiero przystąpić do inwentury wierzytelności i długów", nie można sporządzić bilansu (prof. Lulek, glosa OPA, 1936, poz. 1477). Toteż napływające w ciągu stycznia wyciągi itp., dotyczące ubiegłego roku, można księgować pod datą 31 grudnia poprzedniego roku. Praktyka buchalteryjna toleruje **pozostawianie na początku dziennika wolnego miejsca na wpisanie bilansu otwarcia.** Prawidłowiej oczywiście wpisać bilans otwarcia do dziennika pod datą faktycznego sporządzenia i zatwierdzenia bilansu (o ile ze względu na strukturę osoby prawnej, prowadzącej przedsiębiorstwo, bilans ulega zatwierdzeniu). Tak postępują niektóre poważniejsze firmy, Praktykuje się również

prowadzenie osobnego Dziennika Bilansów.

S. S. Stan faktyczny. Firma sprzedaje jeden tuzin łyżek srebrnych wagi 1 kg.; nabywca „płaci" należność w ten sposób, że doręcza sprzedawcy 1 kg. srebra w naturze i zł. 30 „tytułem wynagrodzenia za robociznę". Jak się ustala podstawę podatku obrotowego? Tranzakcja ma **charakter mieszany zamiany-kupna-sprzedaży.** W myśl art. 5 pkt. 1 ustawy o podatku przemysłowym podstawą opodatkowania jest wartość przychodu z tytułu zamiany (wartość 1 kg. srebra) + otrzymana gotowizna.

M. T. **Omyłki w inwentarzu** należy poprawić czerwonym atramentem w ten sposób, żeby pierwotna treść była widoczna. Tytuł interesującej Pana książki — „Poradnik Księgowego".

F. 144772. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością ma prawo **przelania cześci zysku ne kapitał rezerwowy.** Przelew ten nie zmniejsza jednakże dochodu podlegającego opodatkowaniu (art, 21 ust. 2 ustawy o podatku dochodowym).

M. F. Drohobycz. Odpowiedź znajdzie Pan w rubryce „Orzecznictwo w przedmiocie księgowości.

Abon. Nr. 310. Przysługuje Panom ulga na podstawie pkt. 10 okólnika ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu za rok 1936 pod pozycją 978.

I. S. Uposażenie służbowe nie kumuluje się z dochodem z Działu I. Dochody z uposażeń ulegają w pewnych warunkach kumulacji. Nie znając wysokości dochodu z uposażeń, nie możemy opiniować o ich kumulacji. — Czy spólnik otrzymuje istotnie „pensję", czy też wynagrodzenie za pełnienie czynności zarządu, jako mandatariusz? W ostatnim przypadku „pensja" ulega doliczeniu do zysku z przedsiębiorstwa. Orzecznictwo NTA stoi zresztą na stanowisku, że **wynagrodzenie (pensja), którą otrzymuje spólnik spółki firmowej, nie jest dochodem z Działu II** (uposażenie), lecz dochodem ze spółki. — **Zysk wypłacony cichemu spólnikowi** zmniejsza podstawę podatku dochodowego spólnika firmowego. **Zysk osiągnięty ze sprzedaży maszyn** nie podlega opodatkowaniu. — **Dochód z Pożyczki Inwestycyjnej 1935 i Pożyczki Narodowej** jest wolny od podatku dochodowego.—Ob. okólnik Ministerstwa Skarbu umieszczony w nr 1 OBP za rok 1937.—**Nieruchomość i masz ny używane przez przedsiębiorstwo przemysłowe, a nie stanowiące jego własności, nie mogą być przedmiotem amortyzacji.** Cała sprawa źle ujęta księgowo. Właściciele nieruchomości i maszyn nie powinni w Pańskim przypadku prowadzić ksiąg handlowych dla tych obiektów. Powinni oni otrzymywać czynsz od przedsiębiorstwa za oddanie nieruchomości i maszyn do używania, amortyzację tych obiektów powinni oni uwzględniać przy wyprowadzaniu swego dochodu podatkowego.

eden z pierwszych Prenumeratorów. 1. **Błędy w zapisach** należy prostować czerwonym, albo innym atramentem, byleby w ten sposób, żeby pierwotna treść była widoczna. Zapis kupna lub sprzedaży może uwidoczniać tylko kontrahenta i cenę. Jeśli weksel lub akcept jesț szczegółowo opisany w księdze wekslowej lub akceptów, **zapis w Dzienniku może być mniej szczegółowy.** — Ostatnie pytanie jest zbyt ogólnikowe.

Stały Czytelnik N. Z-n. Jeśli firma prowadzi handel detaliczny (sprzedaż zarówno konsumentom, jak i drobnym kupcom), za świadectwem II kategorii handlowej, powinna być zarejestrowana w Sądzie Okręgowym. — Drugie pytanie nie jest jasno sformułowane. Nie możemy opiniować. — Przedsiębiorstwo jest obowiązane tylko na żądanie władz skarbowych udzielać informacyj co do odbiorców i dostawców.

Przedstawianie inwentarzy i bilansów sądowi rejestrowemu

Stosownie do treści § 65 Rozporządzenia o rejestrze handlowym (DURP, 1934, poz. 511) **kupiec rejestrowy** jest obowiązany w ciągu **trzech miesięcy** po upływie roku **obrotowego** przedstawić sądowi rejestrowemu inwentarz i bilans, sporządzone na koniec roku obrotowego (art. 57 K. H.).

Osoby prawne (spółki z o. o. i spółki akcyjne) powinny przedstawić sądowi rejestrowemu wymienione dokumenty w ciągu dwóch tygodni po zatwierdzeniu rocznego bilansu przez organ do tego powołany (ob. niżej „Obowiązek składania sprawozdań przez osoby prawne").

Zatwierdzenie bilansu winno nastąpić w myśl art. 223 i 390 K. H. w spółkach z o. o. i w spółkach akcyjnych w ciągu 4-ch miesięcy po upływie każdego roku obrotowego (statut spółki akcyjnej może przedłużyć ten termin o 1 miesiąc).

Jeżeli z mocy szczególnego przepisu prawa przedsiębiorstwo jest obowiązane składać w określonym terminie roczne bilanse władzy administracyjnej, **równocześnie** należy uskutecznić przedstawienie inwentarza i bilansu sądowi rejestrowemu; wszystkie osoby prawne handlujące winny składać władzy skarbowej zeznanie o obrocie i dochodzie, załączając zamknięcie rachunkowe, **do 1 maja;** to też te osoby winny spełnić obowiązek złożenia sądowi rejestrowemu bilansu i inwentarza również **do 1 maja.**

Złożone sądowi dokumenty **powinny być podpisane przez kupca, jak również przez księgowego,** jeżeli on je sporządził (§ 66 rozp. o rej. handl.).

Gdyby zaszła konieczność sprostowania lub ponownego sporządzenia dokumentów, przedstawionych sądowi rejestrowemu, kupiec powinien przedstawić niezwłocznie temu sądowi sprostowany właściwym trybem dokument.

Przedsiębiorstwa państwowe, samorządowe i spółdzielnie wolne są od obowiązku przedstawiania sądowi rejestrowemu inwentarzy i bilansów (§ 69 rozp. o rej. handl.).

Obowiązek składania sprawozdań przez osoby prawne

Zarówno spółki akcyjne jak i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością obowiązane są z mocy art. 428 i 252 § 1 kodeksu handlowego do składania sądowi rejestrowemu i Ministerstwu Przemysłu i Handlu w ciągu dwóch tygodni od daty zatwierdzenia przez walne zgromadzenie sp. akc., zgromadzenie spólników w sp. ogr. odp., bilansu, rachunku zysków i strat, sprawozdania oraz protokułu walnego zgromadzenia (odpisu uchwały zgromadzenia spólników w sp. z ogr. odp.).

Zagadnienie sprawozdań osób prawnych omówione było w nr. 2 1937 r. Orzecznictwa Buchalteryjno-Podatkowego (str. 32 i 33).

Wydawca: Księgarnia Prawnicza, Warszawa, Senatorska 8
Redakcja: Warszawa, Zielna 12 m. 7, tel. 245-31
Administracja: Warszawa, Senatorska 8, tel. 516-50
Konto P. K. O. 22.308 — Przekaz rozrachunkowy Nr. 176. Rękopisów nie zwraca się

Prenumerata: kwartalna wraz z przesyłką 1 zł. 50 gr. Zagranicą zł. 2.—
Ceny ogłoszeń: 1 str. zł. 100, 1/2 str. zł. 55, 1/4 str. zł. 30, 1/6 str. zł. 25, 1/8 str. zł. 20

Redaktor odpowiedzialny: **Józef Filip Hoppenfeld** Druk. Wydawnicza, Warszawa, Kacza 15